

Tjugotredje internationella lingvistikolympiaden

Bukarest (Rumänien), 26 juli – 2 augusti 2026

Uppgifter för den individuella tävlingen

Regler för utformning av uppgiftssvaren

Skriv inte av uppgifterna. Lös varje uppgift på ett separat blad (eller flera blad). Ange på varje blad uppgiftens nummer, ditt platsnummer och ditt efternamn. Annars kan ditt arbete inte bedömas korrekt.

Om inget annat anges ska du beskriva alla mönster eller regler som du har identifierat i uppgifternas data. Annars kommer din lösning inte att få full poäng.

Uppgift nr 1 (20 poäng). Här är några ord på centraljupik samt deras fonetiska transkriptioner och översättningar. Alla formerna anges på Norton Sound-dialekten (NS):

qasgulek	[ˈqaz.ɣu.ʒəkʰ]	<i>bandsäl</i>
nanevpak	[na.ˈnəf.pakʰ]	<i>stor sjö</i>
tep'liuq	[ˈtəp.ʒi.uqʰ]	<i>han gör fermenterade fiskhuvuden</i>
nav'pagtuq	[ˈnav.pax.tuqʰ]	<i>den gick verkligen sönder</i>
qamiq'vak	[qa.ˈmiq.vakʰ]	<i>en sorts nattfjäril</i>
nat'rarkaq	[ˈnat.ɤax.kaqʰ]	<i>sulmaterial för skinnstövlar</i>
calugun	[ca.ˈʒu.ɣun]	<i>skinnskrapa</i>
kaal'taaq	[ka.ˈaʒ.ta.aqʰ]	<i>spelkort</i>
ullelluku	[u.ˈʔəʔ.ʔu.ku]	<i>vända den ut och in</i>
ilquineq	[ˈiʔ.qu.ˈiː.nəqʰ]	<i>skalle</i>
kaltuuvvilaq	[ˈkaʔ.tu.ˈuː.fi.ʒaqʰ]	<i>potatis</i>
kayangurngalnguq	[ka.ˈjaː.ɣuɤ.ˈɲaʒ.ɲuqʰ]	<i>ovalt föremål</i>
assikekeka	[a.ˈsiː.kə.ˈkək.ka]	<i>jag gillar honom</i>
paluteqerru	[pa.ˈʒuː.tə.ˈqəx.ɣu]	<i>var snäll och stäng den</i>
iggiggiayuli	[i.ˈxiː.xi.ˈaː.ju.ʒi]	<i>virginiauv</i>
ilalkumalria	[i.ˈʒaʔ.ku.ˈmaʒ.ɤi.a]	<i>offer</i>
apepailgaku	[a.ˈpəp.pa.ˈiʒ.ɣa.ku]	<i>innan han frågar honom</i>
yuarutlertangqertuq	[ju.ˈaː.ɤutʰ.ˈʔəx.taŋ.ˈqəx.tuqʰ]	<i>det finns en gammal sång</i>
tutgarrlugaq	[ˈtutʰ.xax.ˈʔuː.ɣaqʰ]	<i>barnbarn</i>
cuukvagtalek	[cu.ˈukʰ.fax.ˈtaː.ʒəkʰ]	<i>plats med många gäddor</i>
cangatenrituten	[ca.ˈɲaː.tən.ˈɤiː.tu.tən]	<i>det är inget fel på dig</i>
cungagcessvakartat	[cu.ˈɲax.cəs.ˈfaː.kaɤ.tatʰ]	<i>så gröna de är!</i>

Av formerna ovan uttalas bara de fyra sista annorlunda på en annan dialekt av språket: allmän centraljupik (ACJ). Här är de fonetiska transkriptionerna av de formerna, så som de uttalas på ACJ-dialekten:

tutgarlugaq	[ˈtutʰ.ˈxax.ɬu.ɣaqʰ]	barnbarn
cuukvagtalek	[cu.ˈukʰ.ˈfax.ta.ɬəkʰ]	plats med många gäddor
cangatenrituten	[ca.ˈŋaː.ˈtən.ɬi.ˈtuː.tən]	det är inget fel på dig
cungagcessvakartat	[cu.ˈŋax.ˈcəs.fa.ˈkax.tatʰ]	så gröna de är!

(a) Skriv på centraljupik:

1.	[ˈməɬ.qu.ˈɬəɬ.ɬi.ˈuɣ.ta]	viltvårdare
2.	[qa.ˈjaː.pix.ˈkaː.ni]	hans egen framtida autentiska kajak
3.	[ta.ˈɬiː.xaqʰ]	krok som används i kajak
4.	[ˈkəx.sa.ˈiɬ.ku.taɣʰ]	munkorg för hund
5.	[ˈcup.ɣa.ˈɬax.tuɣʰ]	han fick plötsligt hemlängtan

För de former som bara stämmer i en av de två dialekterna (NS eller ACJ), ange vilken dialekt de hör till.

(b) Skriv de följande formernas fonetiska transkriptioner:

6.	aartartuq	han brukar vara försiktig
7.	akekataki	aj!
8.	negavgun	rot som används som badsvamp
9.	atasuak	sommarbyxor
10.	ner'ciquq	han kommer att äta
11.	alikenritaqa	jag är inte rädd för den
12.	neqlinrrarmek	från fisk som just skurits upp

För transkriptioner som skiljer sig mellan dialekterna, skriv båda transkriptionerna och ange vilken dialekt varje svar hör till.

△ Centraljupik tillhör den eskimåisk-aleutiska språkfamiljen. Det talas av cirka 10 000 människor i sydvästra Alaska i USA.

Tecknet [ː] betecknar lång vokal. Tecknet [.] markerar stavelsegränser. Tecknet ['] skrivs före en betonad stavelse.

[h] betecknar aspiration av föregående konsonant.

[ə] = a i engelska *about*.

[c] ≈ tch i *match*.

[j] = j i *ja*.

[ɬ] = som s fast med tungan placerad som för att uttala l; [ɬ] = [ɬ], men tonande.

[ŋ] = ng i *ring*.

[q] = k i *kopp*, men längre bak i munnen.

[x] ≈ sk i det vanligaste centralsvenska uttalet av *sked*; [ɣ] = [x], men tonande.

[χ] = [x], men längre bak i munnen; [ɣ] = [χ], men tonande.

—Lai Otsuka (konsult: Sally Samson)

Uppgift nr 2 (20 poäng). Här är några ord och fraser på yéli dnye samt deras översättningar till svenska i godtycklig ordning:

1. kpêdê	A. svart
2. kpêdêkpêdê	B. extremt vit
3. kpaapî ntóó	C. nöt som blir svart när den rostas
4. kpaapî tp:oo	D. litet skepp
5. nkéli tp:oo	E. trädet har röda blad
6. tpile kpaapîkpaapî	F. vit sak
7. yi yâa taataa	G. vitkakadua-unge

Nedan följer några fler ord och fraser på yéli dnye samt deras översättningar till svenska i godtycklig ordning:

8. chêêpî mbwii miyó	H. bi
9. kinikini	I. järnklumpar
10. lîmî k:ii	J. europeisk person, främling
11. mty:aamty:aa	K. fet; fettig
12. mty:aa wee	L. insekt
13. nkéli chêêpî pâa	M. två långa och tunna stenar
14. nkéli pi	N. snabbt ("som blixten")
15. tpile wee	O. pinne
16. yi mbwii	P. söt

Nedan följer till sist några ytterligare ord och fraser på yéli dnye samt deras översättningar till svenska i godtycklig ordning:

17. kémi nt:uu	Q. alkoholhaltig dryck
18. k:ii miyó	R. lik (kvarlevor)
19. nkéli mbwaa	S. ögonglob
20. ngwolo nt:uu	T. grön orm
21. mbwaa	U. inälvsmask
22. mwi pê	V. lång och smal person
23. tpile pê k:ii kîgha nt:uu k:ii	W. trädstammar
24. pi mbwii	X. två bananväxter
25. pi ntóó	Y. (omogen) mango
26. tpile pê yi kuu yâa k:ii	Z. vatten
27. yi pâa	AA. gul orm

(a) Bestäm de rätta motsvarigheterna.

(b) Översätt till svenska:

28. k:ii (detta ord har två betydelser; ange båda)

29. kpaapî 30. kîgha 31. mty:aa 32. nkéli dnye 33. ngwolo 34. kémi kîgha nt:uu

(c) Översätt till yéli dnye:

BB. (hans) son

EE. färsk, rå

HH. Rossel-ön

CC. grön

FF. (omogen) frukt

DD. fett

GG. svart person

(d) Para ihop följande ord på yéli dnye med bilderna nedan, givet att **nté** $\approx$ **k:ii**.

35. kpaapî tp:oo kpaapî tp:oo

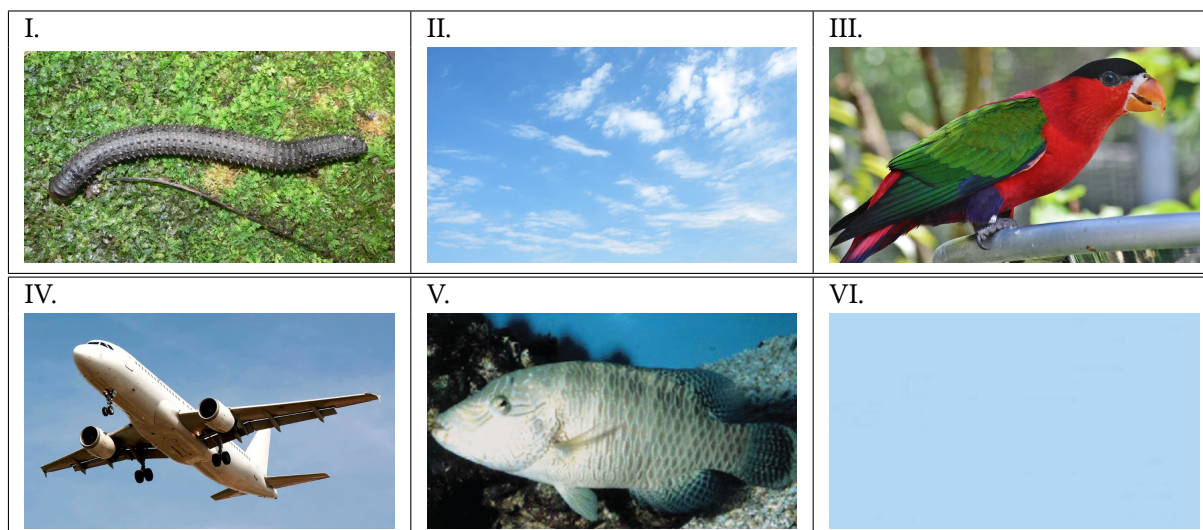
36. mbóó

37. mbóó nté

38. mbóó p:uu nkéli

39. pê pê

40. taa

(e) Förklara hur färger uttrycks på yéli dnye.

⚠ Ytterligare förklaringar utöver svaren krävs inte och kommer inte heller att poängsättas.

Yéli dnye är ännu oklassificerat och kan vara ett isolatspråk. Det talas av cirka 5000 människor på Rossel-ön, i sydöstra Papua Nya Guinea.

En vitkakadua är en fågelart. Södra delen av Papua Nya Guinea var historiskt under brittiskt och senare australiskt styre.

â, ê, î, é, ó är vokaler. Tecknet : skrivs före en nasaliserad vokal.

—Dan-Mircea Mirea

Uppgift nr 3 (20 poäng). Här är några meningar på iquito samt deras översättningar till svenska. När flera meningar på iquito endast motsvarar en översättning på svenska så har alla möjliga alternativ på iquito angivits.

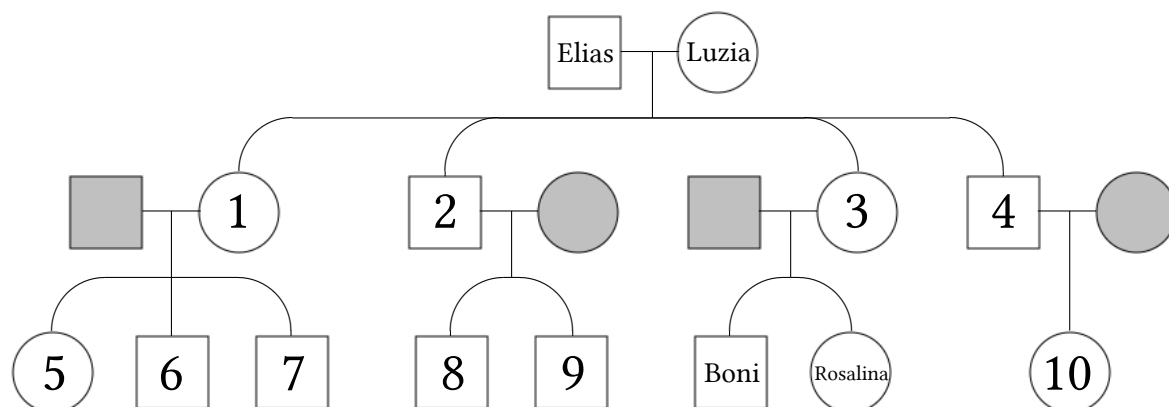
1. **Ima paapaaja masiitiirii** – *Ema kommer att sälja fisken.*
 2. **nu=iina isikirii iiyii** – *Hen kommer att ha sönder detta rep.*
 3. $\left\{ \begin{array}{l} \text{ki=iita masiitiirii Jaime} \\ \text{ki=Jaime masiitiirii iita} \end{array} \right\}$ – *Jag kommer att sälja huset till Jaime.*
 4. **nu=naajuukura simiimi** – *Hen skrev boken.*
 5. **ki=iina masiirii ikwani saawiri** – *Jag kommer att köpa denna machete som tillhör mannen.*
 6. **ki=iipi asuraaja sakiirii mira** – *Jag kommer att tugga på manioken som tillhör dessa barn.*
 7. **Leo iipi siwiirarii ikwaniwiya** – *Leo kommer att besöka dessa män.*
 8. **kia=Leo iita irikatajuurii** – *Du kommer att laga huset som tillhör Leo.*
 9. **ki=simiitakura iimi simiimiya** – *Jag läste dessa böcker.*
 10. **nu=iimi irikatajuurii iiminaka** – *Hen kommer att laga dessa kanoter.*
 11. **kia=kariiniikura miisaji kajinani** – *Du tog hand om djuret som tillhör kvinnan.*
 12. **ki=simiitakura iina simiimi paajuuyaana** – *Jag läste boken som tillhör denna lärare.*
 13. $\left\{ \begin{array}{l} \text{nu=paapaaja miitiirii iina ikwani} \\ \text{nu=iina miitiirii ikwani paapaaja} \end{array} \right\}$ – *Hen kommer att ge fisken till denna man.*
 14. **ki=nikikura iipi kaajiya iitimira** – *Jag såg djuren som tillhör dessa kvinnor.*
 15. **kia=iina simiimiya simiitarii maaya** – *Du kommer att läsa böckerna som tillhör detta barn.*
 16. $\left\{ \begin{array}{l} \text{kia=iina masiitiirii simiimi paajuuyaana} \\ \text{kia=paajuuyaana masiitiirii iina simiimi} \end{array} \right\}$ – *Du kommer att sälja denna bok till läraren.*
- (a) Översätt följande meningar till svenska. Ge flera översättningar, om möjligt. Säkerställ att varje översättning bara kan tolkas på ett sätt.
17. **kia=iipi siwiirarii miisaji paajuuyaapi**
 18. **nu=nikikura Leo paapaaja**
 19. **ki=iina masiitiirii miisaji iimina**
 20. **ki=iipi kariiniirii iina mira ikwani**
- (b) Översätt följande meningar till iquito. Ge flera översättningar, om möjligt.
21. *Du köpte kanoterna som tillhör dessa barn.*
 22. *Du kommer att ha sönder repet som tillhör läraren.*
 23. *Jag kommer att köpa huset som tillhör dessa kvinnor.*
 24. *Hen kommer att sälja dessa böcker till Ema.*
 25. *Jag kommer att laga denna kanot som tillhör dessa män.*

△ Iquito tillhör zaparo-språkfamiljen. Det talas av färre än 100 människor i Amazonas i Peru.
i är en vokal. **j** = **h** i *hund*. Tecknet $\square$ används för att separera två delar av ett ord. Iquito har toner, men de utelämnas i denna uppgift för enkelhetens skull.

Ema, Jaime och Leo är personnamn.

—Eimear McKnight

Uppgift nr 4 (20 poäng). Här är släktträdet till en familj som talar sakurabiat. I släktträdet visas syskon från äldst till yngst, från vänster till höger.

□: man ○: kvinna ∩: syskon —: äktenskap |: barn

Fyra familjemedlemmars namn är givna: det äldsta paret (Elias och Luzia) och de två äldsta personerna (Boni och Rosalina) i den yngsta generationen. Vissa andra familjemedlemmar identifieras nedan med bokstäver (A–J) och representeras i släktträdet med siffror (1–10), inte nödvändigtvis i samma ordning. Personer markerade med grått förekommer inte i uppgiften.

Betrakta nu några av de uttryck som dessa personer kan använda för att beskriva sina släktskapsförhållanden. I varje kolumn anges talaren till vänster och det talaren säger till höger. Till exempel betyder G: Elias abitop att G säger "Elias är abitop = min ...".

Elias: A otak H otaup	B: Rosalina omäykut A okoypet D otak E otaup I omäykut	F: C _____(iv) E okip G äsi I okoypet	H: Elias abitop B oyke C omäykut D _____(vi) E otaup
Luzia: B omëpit	C: I okoypet G äsi	G: Elias abitop Boni okupi mēpit A okupi B _____(v) E okwa taup F omëpit I omëpit	I: F okwa G äsi
Boni: J okip	D: Rosalina _____(ii) F okwa I okupi	J: B abitop F oyke I okoypet	
Rosalina: A äsi	E: C okip D _____(iii) J oyke		
A: Luzia äsi Rosalina omëpit B okwa D okwa tak E okwa taup F oykey mēpit G oykey I _____(i)			

- Para ihop siffrorna (1–10) med motsvarande familjemedlemmar (A–J).
- Ange födelseordningen för familjemedlemmarna (5–10).
- Fyll i luckorna (i–vi). Det finns bara ett rätt svar till varje lucka, men ett svar kan bestå av fler än ett ord.

△ Sakurabiat tillhör tupari-grenen av tupi-språkfamiljen. Det talas av cirka 13 människor i Amazonas regnskog i Brasilien, nära den colombianska gränsen.

u = u i ut, men med orundade läppar. Tecknet ~ betecknar en nasaliserad vokal.

—Lai Otsuka (konsult: Ana Vilacy Galúcio)

Uppgift nr 5 (20 poäng). Här är några meningar på svenska samt deras översättningar till komnzo:

1. Jag träffade dem igår.	kayé thewafé
2. Ni höll på och ropade på mig för en vecka sedan.	nümä wobräknwath
3. Vi höll på och höll dem för en vecka sedan.	nümä efathwake
4. Vi höll er för en vecka sedan.	nümä thefafake
5. Ni träffar oss nu.	zena nwagrwrth
6. Vi ser er nu.	zena emarwe
7. Jag ropar på dem nu.	zena ebräknwé
8. De förde tillbaka er för en vecka sedan.	nümä thäbrimath
9. Ni höll på och höll oss för en vecka sedan.	nümä nfathwath
10. Vi förde tillbaka dem igår.	kayé thäbrime
11. Ni såg mig för en vecka sedan.	nümä zwemarath
12. De ropade på oss igår.	kayé nznästh
13. De ropade på mig för en vecka sedan.	nümä zwäsath
14. Jag höll på och träffade dem för en vecka sedan.	nümä ewagrwa

(a) Översätt till komnzo:

15. Ni höll mig igår.
16. Jag ropade på er för en vecka sedan.
17. Ni håller mig nu.
18. De träffade oss för en vecka sedan.

(b) Översätt till svenska på alla möjliga sätt:

19. nümä nbrigwath
20. kayé thefafé
21. nümä emarwa
22. kayé nznäbrimth

△ Komnzo tillhör yam-språkfamiljen. Det talas av cirka 250 människor i byn Rouku i södra Papua Nya Guinea.

ä, é, ü är vokaler; th är en konsonant.

—Vesko Milev (konsult: Christian Döhler)

Redaktörer: Samuel Ahmed, Ákos Blaskovics, Mihai-Alexandru Bratu, Aida Davletova, Ivan Derzhanski (teknisk redaktör), Hugh Dobbs, Ana Meta Dolinar, Dmitrij Gerasimov, Shinjini Ghosh, Ksenia Gilyarova, Stanislav Gurevitj, Angela Hou, David Hultman, Boris Iomdin, Taehun Lee, Bruno L'Astorina, Eimear McKnight, Dan-Mircea Mirea (chefredaktör), Andrej Nikulin, Tung-Le Pan, Aleksejs Peguševs, Jan Petr, Aleksandr Piperski, Przemysław Podleśny, Maria Rubinstein, Daniel Rucki, Kazune Sato, Milena Veneva, Elysia Warner.

Svensk text: David Hultman.

Lycka till!

Tjugotredje internationella lingvistikolympiaden

Bukarest (Rumänien), 26 juli – 2 augusti 2026

Svarsblad: Uppgift nr 2

(a)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.

(b) 28. k:ii –

- _____
- _____

29. kpaapî – _____

30. kîgha – _____

31. mty:aa – _____

32. nkéli dnye – _____

33. ngwolo – _____

34. kémi kîgha nt:uu – _____

(c) BB. (*hans*) son – _____

CC. *grön* – _____

DD. *fett* – _____

EE. *färsk, rå* – _____

FF. (*omogen*) *frukt* – _____

GG. *svart person* – _____

HH. *Rossel-ön* – _____

(d)

35.	36.	37.	38.	39.	40.
-----	-----	-----	-----	-----	-----

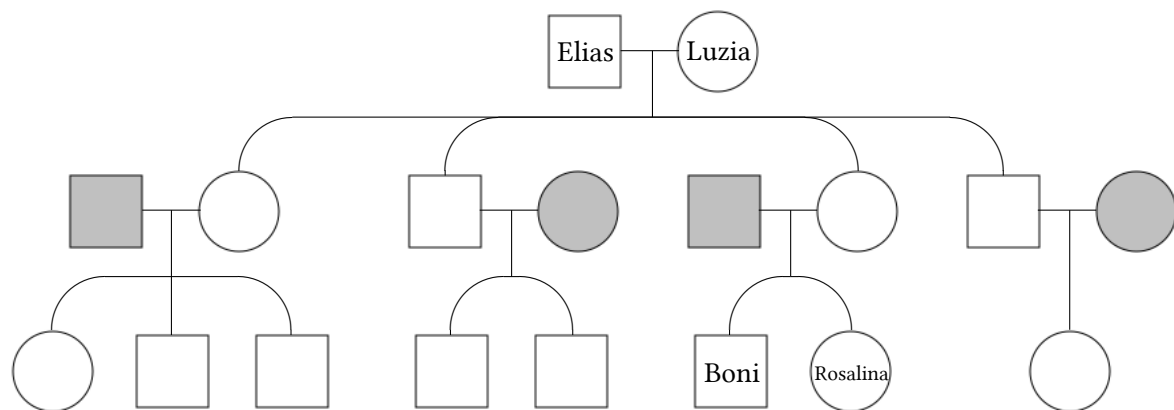
(e) Förklara hur färger uttrycks på yéli dnye.

Tjugotredje internationella lingvistikolympiaden

Bukarest (Rumänien), 26 juli – 2 augusti 2026

Svarsblad: **Uppgift nr 4**

(a)

(b) Boni > Rosalina > > > > > >

(c) (i) _____

(ii) _____

(iii) _____

(iv) _____

(v) _____

(vi) _____